Forum voor Democratie

Betreft: Artikel 40-vragen - samenhang tussen de Spreidingswet, de huisvesting van statushouders en de gevolgen voor de Alphense woningvoorraad
Datum: 25-7-26

Naar aanleiding van de berichtgeving in het *Algemeen Dagblad* van 25 juli 2026 over de versnelde huisvesting van statushouders in de gemeente Alphen aan den Rijn heeft onze fractie kennisgenomen van verschillende feiten en ontwikkelingen die raken aan de uitvoering van de Spreidingswet, de huisvesting van statushouders en de gemeentelijke uitvoering van deze taken.
De in het artikel genoemde informatie roept naar het oordeel van onze fractie verschillende vragen op over de samenhang tussen de wettelijke opvangopgave, de huisvesting van statushouders, de doorstroom vanuit opvanglocaties, de gevolgen voor de Alphense woningvoorraad, de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie en de daarmee samenhangende financiële aspecten.
Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende taak goed uit te oefenen, stellen wij het college de volgende vragen.

1. Kan het college bevestigen dat voor de tweede cyclus van de Spreidingswet voor Alphen aan den Rijn een wettelijke opvangopgave geldt van 628 opvangplaatsen, waarvan 40 plaatsen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's)?
2. Kan het college aangeven hoeveel opvangplaatsen momenteel daadwerkelijk beschikbaar zijn binnen de gemeente en hoeveel plaatsen nog resteren om aan deze opgave te voldoen? Welke concrete stappen worden momenteel voorbereid om invulling te geven aan de resterende opvangopgave?
4. Kan het college inzicht geven in de actuele samenstelling van de bewonerspopulatie van het AZC Hoorn-West, uitgesplitst naar:
   - alleenstaande meerderjarige mannen;
   - alleenstaande meerderjarige vrouwen;
   - gezinnen;
   - alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's)?
5 Kan het college aangeven hoeveel bewoners sinds de opening van het AZC Hoorn-West zijn doorgestroomd naar zelfstandige of tijdelijke huisvesting, uitgesplitst naar huisvesting binnen de gemeente Alphen aan den Rijn en buiten de gemeente Alphen aan den Rijn, en daarbij tevens een uitsplitsing geven naar:
   - binnen de gemeente Alphen aan den Rijn;
   - buiten de gemeente Alphen aan den Rijn;

   en vervolgens uitgesplitst naar:
   - alleenstaande meerderjarige mannen;
   - alleenstaande meerderjarige vrouwen;
   - gezinnen;
   - alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's)?
6 Kan het college, voor zover deze gegevens beschikbaar zijn, tevens aangeven hoeveel personen sinds de opening van het AZC Hoorn-West in totaal via deze locatie zijn opgevangen, uitgesplitst naar bovengenoemde categorieën?
   - Indien het college niet over deze gegevens beschikt, is het college bereid deze informatie bij het COA op te vragen en de gemeenteraad hierover alsnog te informeren?
7. In recente berichtgeving circuleren verschillende aantallen over de huisvesting van statushouders. Kan het college aangeven:
   - hoeveel statushouders in 2026 daadwerkelijk zijn gehuisvest;
   - hoeveel daarvan versneld zijn gehuisvest;
   - en waardoor eventuele verschillen in de gepubliceerde aantallen worden verklaard?

8. Op welke wijze is deze versnelde huisvesting gerealiseerd?
   Is daarbij sprake geweest van:
   - extra beschikbare woningen;
   - versnelde opleveringen;
   - aangepaste woningtoewijzingen;
   - of andere maatregelen?
9. Welke afspraken zijn hierover gemaakt met Woonforte en eventuele andere woningcorporaties?
10. Kan het college daarbij, voor zover beschikbaar, een uitsplitsing geven naar de toegepaste urgentie- of doelgroepen, waaronder:
    - statushouders;
    - starters;
    - jongeren;
    - senioren;
    - overige urgenten;
    - overige woningzoekenden.
11. Hoeveel woningen verwacht het college gedurende de resterende looptijd van de bestuursovereenkomst met het COA nog nodig te hebben voor de huisvesting van statushouders?
12. Uit recente berichtgeving blijkt dat de gemeenteraad wordt gevraagd €100.000 beschikbaar te stellen voor extra capaciteit op het Serviceplein. Kan het college aangeven:
    - welke werkzaamheden hierdoor worden uitgevoerd;
    - hoeveel fte hiermee gemoeid is;
    - of deze uitbreiding tijdelijk of structureel is;
    - en welke concrete resultaten hiermee worden beoogd?
    - welke structurele personele uitbreiding hiermee wordt beoogd.
13. De opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders zijn juridisch verschillende regelingen. In de praktijk beïnvloeden beide regelingen elkaar doordat huisvesting van statushouders opvangplaatsen vrijmaakt.
    Deelt het college de opvatting dat beide regelingen in de praktijk één keten vormen en dat de gevolgen daarvan daarom integraal inzichtelijk zouden moeten worden gemaakt?
14. Welke gevolgen verwacht het college dat deze samenhang de komende jaren zal hebben voor:
    - de Alphense sociale woningvoorraad;
    - de wachttijden voor reguliere woningzoekenden;
    - de beschikbaarheid van sociale huurwoningen;
    - de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie;
    - en de gemeentelijke financiën?
15. Is het college bereid de gemeenteraad jaarlijks een integraal overzicht te verstrekken waarin ten minste wordt opgenomen:
    - de opvangopgave uit de Spreidingswet;
    - de gerealiseerde opvangcapaciteit;
    - de samenstelling van de bewonerspopulatie;
    - de huisvestingstaakstelling;
    - de gerealiseerde huisvesting van statushouders;
    - de inzet van sociale huurwoningen;
    - de extra ambtelijke capaciteit;
    - de financiële gevolgen;
    - de ontvangen rijks- en Europese bijdragen.
    - en de effecten op de Alphense woningvoorraad?
16. Is het college voornemens gebruik te maken van de HAR+-regeling of andere rijksregelingen waarbij een financiële bijdrage wordt verstrekt voor de huisvesting van statushouders?

17. Van welke rijks- en/of Europese subsidieregelingen en financiële bijdragen maakt de gemeente momenteel gebruik, of verwacht zij gebruik te maken, voor de opvang, begeleiding, inburgering en huisvesting van asielzoekers en statushouders?
18. Kan het college per regeling aangeven:
    - de naam van de regeling;
    - het doel van de regeling;
    - het (verwachte) subsidie- of bijdragebedrag;
    - de looptijd van de regeling;
    - de voorwaarden die aan de regeling zijn verbonden;
    - eventuele prestatieafspraken, doelstellingen of verantwoordingsverplichtingen die aan de regeling zijn gekoppeld;
    - en de wijze waarop deze middelen worden of zullen worden ingezet?
19. Op welke wijze worden deze ontvangen of nog te ontvangen middelen verwerkt in de gemeentelijke begroting en jaarrekening?
20. Worden de voorgestelde extra uitgaven voor het Serviceplein geheel of gedeeltelijk gedekt uit rijks- of Europese bijdragen of andere externe financieringsbronnen? Zo ja, welke?
21. Beschikt het college over een integraal financieel overzicht van alle inkomsten en uitgaven die samenhangen met de opvang, begeleiding, inburgering en huisvesting van asielzoekers en statushouders? Zo ja, is het college bereid dit overzicht met de gemeenteraad te delen?

Gelet op de samenhang tussen de hierboven genoemde onderwerpen verzoekt onze fractie het college de bovenstaande vragen integraal, volledig, afzonderlijk en gemotiveerd te beantwoorden, zodat de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende taak op een zorgvuldige wijze kan uitoefenen. Daarbij verzoekt onze fractie het college de in artikel 169, derde lid, van de Gemeentewet neergelegde inlichtingenplicht in acht te nemen.

Bij voorbaat dank voor de beantwoording.

Claudia Arnoldus
Forum voor Democratie